

לזכר מ. ז. פייארכנת

(למלאה שלשים שנה למותו בי אדר בי תרע"ט)

רק כבן 24 היה במותו, ואת בני דורו הקדים כדי עשרות שנים. כי הן אף אחד מראשי המדבר-רים במפרות העברית באותה תקופה, והארי שבחזרה — אחד העם — ביניהם, לא הרחיקו לראות כמוהו את הצד החברותי-אנושי-אוניברסלי שבישבת ציון. הלא אלה הם הדברים אשר שם כפי „נחמן" בסוף „לאן":

„העם העברי צריך לשוב אל ארצו לא בש-כיל להמלט מן השוט והרעב, אך בשכיל להניח שם יסוד לחברה חדשה ולהיים חדשים... לא חברה עברית כמושה, מהופה ודלה כזו שבגולה, אך חברה עברית, חיה, בריאה ורעננה..."

ועוד, כמתוך רוח-הקודש:

„אנכי יודע, כי ימים יבואו ומאות המיליון נים אשר במזרח, העצמות היבשות, יתעוררו לחיה; אז יקומו עמים רעננים ומלאי חיים ויסדו את החברה החדשה... אז יתנער המזרח וימלוך בתכל כולה אחרי המהפכה המערבית, כמו שמשל המערב אחרי המהפכה המזרחית. ואתם, אתם, בלכתכם עתה מזרח, עליכם לזכור תמיד כי מד רחיים אתם מלידה; בעת שהמערב כולו הולך מזרחה לרשת נחלת המת, עליכם ללכת שם בשני ביל להחיות את המת ולבנות את בנין החברה החדשה."

„המזרח הגדול יתעורר משנתו ויחל לחיות חיים מבעיים, אז יעמוד העם המקולל בראש גויים, בראש המזרח החי."

„מאות המיליונים אשר במזרח, העצמות היבשות, שיתעוררו להחיה" — האין אלה דברי נבואה?

אכן:

„קודם זמנו מת האיש הזה,

ושירת חייו באמצע נפסקה..."

נחום איש גמ-ון